

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії з
питань регулювання зв'язку України
___.___.2009 №

**Порядок взаєморозрахунків між операторами
телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж
загального користування**

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає умови здійснення взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій після встановлення взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування (далі – телекомунікаційні мережі) відповідно до Правил взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування, затверджених рішенням Національної комісії з питань регулювання зв'язку України від 08.12.2005 № 155, зареєстрованих 27.01.2006 за № 71/11945.

1.2. Цей Порядок поширюється на всіх операторів телекомунікацій незалежно від форм власності та технологій, що застосовуються ними на підставі відповідних ліцензій.

1.3. Контроль за виконанням вимог цього Порядку здійснює НКРЗ.

1.4. Досудове вирішення спорів між операторами телекомунікацій щодо умов і порядку здійснення взаєморозрахунків здійснюється відповідно до законодавства України.

II. Терміни та визначення

2.1. Терміни, що наведені в цьому Порядку, вживаються у такому значенні:

завершення з'єднання - встановлення та підтримка кінцевим комутаційним обладнанням оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання з кінцевим обладнанням абонента, якого викликають, в точці взаємоз'єднання з мережею іншого оператора телекомунікацій, з мережі якого надійшов цей виклик;

початок з'єднання - встановлення та підтримка кінцевим комутаційним обладнанням оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання від кінцевого обладнання абонента, що викликає, до точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій для отримання послуг завершення з'єднання та/або транзиту трафіку;

пропуск трафіку - процес встановлення та підтримка тимчасового комутованого з'єднання від кінцевого обладнання абонента, яким ініціюється це з'єднання, до кінцевого обладнання абонента, якому воно призначене;

транзит трафіку - встановлення та підтримка телекомунікаційною мережею оператора телекомунікацій тимчасового комутованого з'єднання від точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею одного оператора телекомунікацій до точки взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій.

2.2. Інші терміни, які вживаються у цьому Порядку, використовуються у значеннях, визначених у законодавстві України.

III. Вимоги до пропуску та обліку трафіку в точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

3.1. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються за даними обліку трафіку, який ведеться операторами телекомунікацій в точках взаємоз'єднання їх телекомунікаційних мереж.

3.2. Обліку підлягає весь трафік (окремо за кожним видом телекомунікаційних послуг), пропуск якого здійснюється в точці взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій.

3.3. У точці взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж здійснюється пропуск трафіку при наданні таких телекомунікаційних послуг:

3.3.1. Фіксованого місцевого телефонного зв'язку;

3.3.2. Фіксованого міжміського телефонного зв'язку (телефонні розмови та факсимільний зв'язок у межах області та України, а також телефонні розмови та обмін іншими повідомленнями з абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку з використанням кодів мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку);

3.3.3. Фіксованого міжнародного телефонного зв'язку;

3.3.4. Рухомого (мобільного) зв'язку;

3.3.5. Інших послуг.

3.4. Види трафіку, пропуск якого здійснюється в точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, визначаються договором про взаємоз'єднання.

3.5. Пропуск будь-яких видів трафіку, що не обумовлені операторами телекомунікацій у договорі про взаємоз'єднання, не дозволяється.

IV. Послуги доступу до телекомунікаційних мереж, які надаються в точці взаємоз'єднання

4.1. У точці взаємоз'єднання оператори телекомунікацій можуть надавати такі послуги доступу до телекомунікаційних мереж:

початок з'єднання;

транзит трафіку;

завершення з'єднання.

4.2. Залежно від рівня взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж транзит трафіку та завершення з'єднання на телекомунікаційних мережах фіксованого телефонного зв'язку поділяються на:

4.2.1. Місцеві – з використанням місцевої телефонної мережі, коли абонентський номер кінцевого обладнання абонента, якого викликають (місцеве завершення з'єднання), або точка взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора місцевого телефонного зв'язку (місцевий транзит трафіка) належить до зони нумерації місцевої телефонної мережі.

4.2.2. Міжміські - з використанням міжміської телефонної мережі, коли кінцеве обладнання абонента, якого викликають (міжміське завершення з'єднання), або точка взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора телекомунікацій (міжміський транзит трафіка) належить до зони нумерації міжміської телефонної мережі, відмінної від тієї, в якій розташована точка взаємоз'єднання.

4.3. Загальна тривалість з'єднань визначається на підставі посекундного обліку трафіку. За одиницю виміру трафіку під час взаєморозрахунків між операторами приймається 1 хвилина.

V. Загальні вимоги до проведення взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж

5.1. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються на підставі договору про взаємоз'єднання, в якому визначаються порядок та умови взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж обох операторів телекомунікацій та розрахункові такси для всіх послуг доступу до телекомунікаційних мереж, що визначені у пунктах 4.1 та 4.2 цього Порядку і можуть надаватися в точці взаємоз'єднання.

5.2. Усі оператори телекомунікацій зобов'язані розраховуватись за послуги доступу до телекомунікаційних мереж, що надаються в точці взаємоз'єднання.

5.3. У разі участі в наданні телекомунікаційних послуг більше ніж двох операторів телекомунікацій взаєморозрахунки здійснюються каскадним методом, тобто кожний попередній оператор телекомунікацій розраховується з наступним, з яким він має безпосереднє взаємоз'єднання та послугами доступу до телекомунікаційних мереж якого користується.

5.4. За взаємною письмовою домовленістю всіх учасників технологічного процесу надання телекомунікаційних послуг допускається застосування прямого методу розрахунків.

VI. Формування розрахункових такс за послуги доступу до телекомунікаційних мереж

6.1. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій визначаються на основі собівартості та з урахуванням прибутковості відповідних телекомунікаційних послуг.

6.2. Визначення собівартості послуг доступу до телекомунікаційних мереж потребує розподілу доходів і витрат за узагальненими статтями витрат із кожного виду послуг, у тому числі послуг доступу до телекомунікаційних мереж, що надаються операторами телекомунікацій, на основі даних бухгалтерського обліку (економічно обґрунтованих витрат), з подальшим впровадженням роздільного обліку доходів і витрат за видами послуг.

6.3. Перелік і склад статей витрат з надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначається оператором залежно від виду послуг і особливостей виробничого процесу з пропуску трафіку.

6.4. До складу економічно обґрунтованих витрат, що безпосередньо пов'язані з наданням послуг доступу до телекомунікаційних мереж, належать:

поточні прямі експлуатаційні витрати;

поточні загальновиробничі витрати;

поточні адміністративні витрати.

6.5. Поточні прямі експлуатаційні витрати на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначаються відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за № 27/4248 (далі – П(С)БО 16 "Витрати"), у тому числі:

прямі матеріальні витрати на основні матеріали, комплектуючі вироби, допоміжні та інші матеріали;

прямі витрати на оплату праці – заробітну плату виробничого персоналу, інші виплати виробничому персоналу;

інші прямі витрати – амортизація основних засобів та нематеріальних активів, плата за оренду земельних і майнових прав.

6.6. Поточні загальновиробничі витрати та поточні адміністративні витрати на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж визначаються відповідно до П(С)БО 16 "Витрати", та розподіляються для кожного рівня взаємоз'єднання мережі оператора телекомунікацій пропорційно обсягу трафіку на відповідному рівні.

6.7. До складу поточних загальновиробничих витрат на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж включаються:

1) витрати, пов'язані з:

організацією виробництва та управління підрозділами основного й допоміжного виробництва, що визначаються виходячи з чисельності персоналу, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління цехів та дільниць і тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

утриманням, експлуатацією, ремонтом, страхуванням, орендою основних засобів та інших необоротних активів загальновиробничого призначення, пожежною і сторожовою охороною об'єктів виробничого призначення, утриманням санітарних зон, оплатою послуг інших спеціалізованих підприємств, освоєнням нових потужностей та проведенням планових перевірок стану обладнання, виконанням регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією;

опаленням, освітленням, дезінфекцією, дератизацією виробничих приміщень, вивезенням сміття, та інші витрати, пов'язані з експлуатацією виробничих приміщень, які розраховуються виходячи з обсягів зазначених робіт, послуг та цін на них;

обслуговуванням виробничого процесу та інших допоміжних виробництв (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв

автотранспортних засобів, послуги інших підприємств, службові відрядження працівників ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв, послуги зв'язку);

2) розрахована відповідно до законодавства амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальновиробничого призначення.

До складу собівартості послуг можуть включатися розподілені та нерозподілені постійні загальновиробничі витрати, розмір яких не може перевищувати їх фактичну величину.

6.8. До складу поточних адміністративних витрат на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж включаються витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством, зокрема з:

утриманням апарату управління та персоналу, зайнятого обслуговуванням адміністративної інфраструктури. Такі витрати визначаються виходячи з чисельності персоналу і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

амортизацією основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів адміністративного призначення;

утриманням основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

оплатою професійних послуг (юридичні, аудиторські), послуг зв'язку, розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків, наданих відповідно до укладених договорів, сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів), крім тих, що включаються до собівартості послуг;

відрахуванням податків, зборів (обов'язкових платежів).

До складу адміністративних витрат включаються також інші витрати (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, канцелярські витрати, передплата періодичних видань, пов'язаних з виробничою діяльністю, тощо).

6.9. До складу економічно обґрунтованих витрат на надання послуг доступу до телекомунікаційних мереж не можуть входити:

суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;

суми неустойки (штраф, пеня);

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

суми спонсорської та благодійної допомоги;

собівартість реалізованих товарів та виробничих запасів;

втрати від знецінення запасів;

витрати з утримання об'єктів соціальної інфраструктури;

витрати на оплату консалтингових та аудиторських послуг;

витрати на добровільне страхування майна та працівників;

витрати від списання недоамортизованих основних засобів;

витрати на збут;

витрати, пов'язані із зменшенням власного капіталу;

витрати на оплату послуг доступу до мереж інших операторів телекомунікацій;
інші витрати.

VII. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку

7.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку (далі – оператори фіксованого місцевого телефонного зв'язку), проводять розрахунки з абонентами (споживачами), кінцеве обладнання яких підключене до їх телекомунікаційних мереж, за надані послуги фіксованого місцевого телефонного зв'язку та здійснюють взаєморозрахунки з іншими операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж за умови їх використання.

7.2. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж проводяться за даними обліку тривалості з'єднань в точках взаємоз'єднання місцевих телефонних мереж, що належать різним операторам телекомунікацій.

7.3. Оплата здійснюється за розрахунковими таксами за кожну хвилину успішно встановлених місцевих телефонних з'єднань, які були завершені на кінцевій місцевій телефонній мережі.

7.4. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого місцевого телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

VIII. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку

8.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку (далі - оператори фіксованого міжміського телефонного зв'язку), надають абонентам (споживачам) послуги вихідних міжміських телефонних розмов та факсимільного зв'язку у межах області та України, а також телефонних розмов та обміну іншими повідомленнями з абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку з використанням кодів мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку.

8.2. Вихідні міжміські телефонні розмови та факсимільний зв'язок ініціюються абонентами мереж операторів фіксованого місцевого телефонного зв'язку.

8.3. Обробка інформації, проведення тарифікації, розрахунки за послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку з абонентами (споживачами) та взаєморозрахунки з операторами фіксованого місцевого телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж здійснюються операторами фіксованого міжміського телефонного зв'язку за умови їх використання.

8.4. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіку.

8.5. При взаєморозрахунках між оператором фіксованого місцевого телефонного зв'язку та/або оператором рухомого (мобільного) зв'язку, та оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж оплаті підлягає тривалість успішно встановлених з'єднань за кодами областей, префіксом внутрішньозонового виклику або кодами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку, які були завершені на кінцевій телекомунікаційній мережі призначення.

8.6. Оператор фіксованого місцевого телефонного зв'язку, з мережі якого ініційоване з'єднання, отримує оплату за початок міжміського з'єднання від оператора фіксованого міжміського телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги.

8.7. За взаємною домовленістю між оператором фіксованого місцевого телефонного зв'язку та оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку право проводити розрахунки з абонентами (споживачами) за послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку може надаватись операторам фіксованого місцевого телефонного зв'язку, які самостійно проводять розрахунки з абонентами (споживачами). Оператор фіксованого міжміського телефонного зв'язку отримує оплату за надані ним послуги від оператора фіксованого місцевого телефонного зв'язку, за винятком коштів, належних останньому за початок міжміського з'єднання та послуги розрахунків з абонентами.

8.8. У разі завершення оператором фіксованого міжміського телефонного зв'язку з'єднання, отриманого від оператора місцевого телефонного зв'язку, на телекомунікаційній мережі іншого оператора телекомунікацій розрахунки проводяться за транзит трафіку та/або завершення з'єднання залежно від рівня взаємоз'єднання мереж операторів телекомунікацій.

8.9. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого міжміського телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

ІХ. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку

9.1. Оператори телекомунікацій, які здійснюють діяльність на підставі ліцензій з надання послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку (далі - оператори міжнародного телефонного зв'язку), надають послуги вихідних міжнародних телефонних розмов та факсимільного зв'язку з абонентами інших держав абонентам (споживачам) України та послуги завершення вхідного міжнародного трафіку іншим операторам телекомунікацій і здійснюють взаєморозрахунки з ними за послуги доступу до телекомунікаційних мереж за умови їх використання.

9.2. Вихідні міжнародні телефонні розмови та факсимільний зв'язок з абонентами інших іноземних держав ініціюються абонентами мереж операторів місцевого телефонного зв'язку або абонентами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку.

9.3. Обробка інформації, проведення тарифікації, розрахунки за послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку з абонентами (споживачами) та взаєморозрахунки з операторами телекомунікацій здійснюються операторами фіксованого міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку, які надали відповідні послуги.

9.4. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіку.

9.5. При взаєморозрахунках за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг вихідного міжнародного телефонного зв'язку між оператором місцевого телефонного зв'язку та оператором фіксованого міжміського, міжнародного телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги, оплаті підлягає тривалість успішно встановлених з'єднань за міжнародними кодами, які були завершені на кінцевій телефонній мережі призначення в іншій державі.

9.6. Оператор фіксованого місцевого телефонного зв'язку, з мережі якого ініційоване з'єднання, отримує оплату за початок міжнародного з'єднання від оператора міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку, який надав відповідні послуги.

9.7. За взаємною домовленістю між операторами телекомунікацій право проводити розрахунки з абонентами (споживачами) за послуги міжнародного телефонного зв'язку може надаватись операторам фіксованого місцевого телефонного зв'язку, які самостійно проводять розрахунки з абонентами (споживачами). Оператор фіксованого міжнародного (міжміського) телефонного зв'язку отримує оплату за надані ним послуги від оператора фіксованого місцевого телефонного зв'язку, за винятком коштів, належних останньому за початок міжнародного з'єднання та послуги розрахунків з абонентами.

9.8. Розмір оплати за послуги розрахунків з абонентами при наданні послуг фіксованого міжнародного телефонного зв'язку визначається на договірних засадах та не може бути меншим, ніж встановлений розмір оплати за послуги розрахунків з абонентами при наданні послуг фіксованого міжміського телефонного зв'язку.

9.9. Послуги доступу до телекомунікаційних мереж при завершенні вхідного міжнародного трафіку від мереж операторів інших іноземних держав на телефонній мережі загального користування України надають оператори фіксованого міжнародного телефонного зв'язку (незалежно від технології, що використовується), які отримують оплату за них на підставі договорів з операторами телекомунікацій інших іноземних держав.

9.10. При завершенні оператором фіксованого міжнародного телефонного зв'язку вхідного міжнародного трафіку на телекомунікаційній мережі іншого оператора телекомунікацій безпосередньо або через мережу оператора фіксованого міжміського телефонного зв'язку розрахунки з операторами телекомунікацій, яким належать зазначені телекомунікаційні мережі, проводяться за транзит трафіку та/або завершення з'єднання.

9.11. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги фіксованого міжнародного телефонного зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

Х. Принципи взаєморозрахунків за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку

10.1. Оператори телекомунікацій здійснюють діяльність з надання послуг рухомого (мобільного) зв'язку на підставі відповідних ліцензій.

10.2. Обробка інформації, проведення тарифікації та розрахунки за послуги вихідного рухомого (мобільного) зв'язку з абонентами (споживачами), кінцеве обладнання яких підключене до їх телекомунікаційних мереж, та взаєморозрахунки за послуги доступу до телекомунікаційних мереж інших операторів телекомунікацій здійснюються операторами рухомого (мобільного) зв'язку.

10.3. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за послуги доступу до телекомунікаційних мереж при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку проводяться за даними обліку тривалості з'єднань у точках взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, організованих для пропуску міжміського та міжнародного телефонного трафіку.

10.4. При взаєморозрахунках між операторами рухомого (мобільного) зв'язку та операторами фіксованого міжміського телефонного зв'язку за послуги доступу до телекомунікаційних мереж оплаті підлягає тривалість успішно встановлених з'єднань за кодами областей, префіксом внутрішньозонового виклику або кодами мереж операторів рухомого (мобільного) зв'язку, які були завершені на кінцевій телекомунікаційній мережі призначення.

10.5. Розрахункові такси за послуги доступу до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій при наданні послуг рухомого (мобільного) зв'язку визначаються на договірних засадах.

10.6. Взаєморозрахунки між операторами телекомунікацій за інші надані послуги рухомого (мобільного) зв'язку проводяться на підставі укладених договорів про взаємоз'єднання.

Начальник Економічного
управління

Т.В. Ієвлева